

AVK	
JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARSTVO KONKURENCE	
Prejeto	16 -07- 2013
Vredn.:	
Priloge:	
Sig. znak:	Številka zadeve:
	306-100/2009-39

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Okrajno sodišče v Ljubljani je po okrajni sodnici Lidiji Andolšek v zadevi o prekršku zoper kršiteljico pravno osebo Luka Koper d.d. in zoper odgovorno osebo pravne osebe [REDACTED] zaradi prekrškov po prvem odstavku 73. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (ZPOMK-1), po prvem odstavku 73. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (ZPOMK-1) po zahtevi vlagatelja odvetniške pisarne Planinšec, družba za odvetništvo, o.p., d.o.o. iz Maribora za sodno varstvo z dne 12. 3. 2010 zoper odločbo o prekršku URAD RS ZA VARSTVO KONKURENCE z dne 26. 2. 2010, št. ODL-306-100/2009/26, Odl. 2/2010, dne **10.7.2013**

RAZSODILO

1. Zahteva vlagateljice pravne osebe se zavrne kot neutemeljena.

Pravna oseba je dolžna plačati sodno takso kot strošek postopka v višini 150,00 (stopetdeset) eur v roku 30 (trideset) dni sicer se bo prisilno izterjala.

2. Zahtevi vlagatelja odgovorne osebe se delno ugodi in se odločba o prekršku Urada za varstvo konkurence RS števil. 306-100/2009/26, Odl 2/2010 z dne 26.2.2010 spremeni v odločitvi o sankciji tako, da se za prekršek po 2a točki izpodbijane odločbe določi globa 7.000,00 eur in izreče enotna globa 10.000,00 (desettisoč) eur, ki jo je storilec dolžan plačati v roku in na način kot je to določil prekrškovni organ v izpodbijani odločitvi.

V ostalem se zahteva za sodno varstvo zavrne kot neutemeljena.

OBRAZLOŽITEV

Z izpodbijano odločbo o prekršku je prekrškovni organ storilcema za prekrška po 2. alineji 1. odstavka 73. člena ZPOMK-1 pravni osebi Luki Koper d.d. za oba prekrška izrekel enotno globo 395.955,79 eur ter odgovorni osebi [REDACTED] [REDACTED] za oba prekrška izrekel enotno globo 13.000 eur. Prekrškovni organ je sklenil, da se ugoti predlogu Luke Koper d.d. za obročno odplačilo globe. Pravni in odgovorni osebi je prekrškovni organ naložil plačilo sodne takse, ki bo odmerjena po pravnomočnosti odločbe z nalogom za plačilo sodne takse.

Storilka pravna oseba je podala zahtevo za sodno varstvo v predpisanem roku. Zahtevo za sodno varstvo je podpisal [REDACTED] zaposlen v Luka Koper d.d. po pooblastilu predsednika uprave [REDACTED]. V njej storilka pravna oseba navaja, da se je prekrškovni organ pri odločanju o kaznovalni politiki in izrečni globi za storjeni prekršek oprl na ugotovitve v upravnem postopku, ki ga je vodil Urad za varstvo konkurence (v nadaljevanju: UVK) in izdal upravno odločbo št. 306-1/2008-84. Storilka pravna oseba se v celoti sklicuje na navedbe in dokaze predložene v upravnem postopku pred UVK. Mnenja je, da je odločitev UVK v prekrškovnem postopku in naložitev plačila globe kot enotne sankcije pravni osebi v višini 395.955,79 eur pretirana in nesorazmerna s težo storjenega prekrška. Kljub temu, da je kršiteljica v postopku navajala, da njena dejanja omejevanja konkurence niso povzročila nastanka gospodarske škode, niti obstoj premoženjske koristi, je prekrškovni organ izrecno izjavil, da navedenih okoliščin ni ugotavljal, da se do njih ni opredeljeval in da jih v postopku pri določanju sankcij predmetni prekršek ni mogel upoštevati. Za ugotavljanje okoliščin posledic kršitve in prispevka tretjih, je po mnenju storilke pravne osebe bistven element ugotavljanja dejanskega stanja, ki je temelj za določitev sankcije. Pri presoji kaznovalne politike so poleg dejstva obstoja prekrška prav tako pomembni elementi okoliščine prekrška in posledica, ki je nastala zaradi kršitve – prekrška. Določilo 6.a člena Zakona o prekrških (ZP-1) določa, da se za prekršek neznatnega pomena šteje prekršek, ki je bil storjen v okoliščinah, ki ga delajo posebno lahkega in pri tem ni nastala oz. ne bo nastala škodljiva posledica. Ena škodljiva posledica je v tem primeru gospodarska škoda družbi, ki naj bi ji bila kršena pravica z dejanji storilke pravne osebe. Druga škodljiva posledica, glede na pravni temelj presoje kršitve, to je kršitev določil 82. člena Pogodbe o evropski skupnosti (Pogodba ES), vendar ta ni bila podana, saj ni bila prizadeta trgovina med državami članicami EU, kar je bilo v postopku nedvoumno ugotovljeno. Prav škodljiva posledica je eden od elementov presoje kaznovalne politike zoper storilca prekrška, ki pa konkretno ni nastala. Tudi ne drži pravna presoja, odločitev in

obrazložitev prekrškovnega organa, ko je zavrnil predlog pravne osebe, da bi ji za kršitev izrekel opomin. Mnenja so, da prekrškovni organ ni obrazložil odločitve in ni utemeljil razlogov, da temu predlogu kršiteljice za izrek opomina ne sledi, saj ni upošteval naslednje razloge: glede vleke, prekrškovni organ pri odločanju o sankciji zaradi prekrška ni upošteval okoliščin, ki jih je kršiteljica tekom upravnega postopka, kakor tudi v izjavi o dejstvih oz. okoliščinah prekrška, večkrat izpostavila in sicer ni upoštevala ravnanja predlagatelja postopka pred UVK, družbe S5 d.o.o. tako pred postopkom, kakor tudi tekom celega postopka. S5 d.o.o. ni nikoli imel dejanskega namena opravljati dejavnost in storitev vleke v koprsko pristanišče. Kljub pozivom kršiteljice naj posreduje osnovne podatke o plovilih, ki naj bi bila privezana na območju pristanišča, tega ni hotel storiti, saj teh plovil ni imel in z njimi ni razpolagal. Navedeno dokazuje dejstvo, da po pričetku veljavnosti koncesijskega akta, ko odločanje o privezovanju plovil ni več v domeni kršiteljice, temveč Ministrstva za promet, direktorat za pomorstvo, in potem ko mu je „koncendent“ pod enakimi pogoji kakor drugima dvema pravnima subjektoma ponudil v podpis pogodbo o začasnem priveznem mestu v koprskem pristanišču, te pogodbe ni sklenil. Po mnenju pravne osebe do škode ali škodljive posledice ni prišlo. Če bi bil prijavitelj S5 d.o.o. sposoben in bi imel namero izvajati storitev, pa te ne bi mogel izvajati zaradi dejanj ali opustitev kršiteljice ali pa tudi, če bi prijavitelj storitve opravljal, pa bi tako storitev opravljal z večjimi naporji in stroški, kakor drugi izvajalci enakih storitev in to zaradi ravnanja ali opustitve storilke pravne osebe. Zmotno je stališče prekrškovnega organa, ki izhaja iz obrazložitve izpodbijane odločbe o prekršku, da je opravljanje vleke ladij pogojeno z dostopom do luške infrastrukture v koprskem pristanišču. Sama dejavnost vleke se lahko opravlja ne glede na dostop do infrastrukture, saj se vleka opravlja s pomočjo plovil po morju. Predmet kršitve pa je dodelitev oz. nedodelitev priveznega mesta na območju koprskega pristanišča. Da je temu tako, potrjuje tudi navedba prekrškovnega organa na 13. strani obrazložitve, ki navaja, da lokacija priveza vlačilcev vpliva le na odzivni čas, stroške in končno ceno storitve. Prekrškovni organ pri tem tudi sam v obrazložitvi izpodbijane odločbe navaja, da privezno mesto v pristanišču ni pogoj za opravljanje storitev vleke v pristanišču, to le vpliva na odzivnost izvajalca, stroške poslovanja in končno ceno storitve. Temu brez sence dvoma pritrjujejo tudi uporabniki storitev, agenti, ladjarji in združenja. Ti isti uporabniki storitev, agenti in ladjarji zatrjujejo, da je ponudba storitev v koprskem pristanišču primerno urejena, da pa bi bila konkurenca dobrodošla, če bi bila. Ti isti uporabniki storitev potrjujejo navedbe pravne osebe, da ni bila prizadeta trgovina med državami članicami EU. Kriterij primeroma določenih zlorab ali kršitev določil 82. člena Pogodbe ES je škoda,

ki je ali bi bila povzročena potrošnikom, do škode pa ni prišlo. Pripominjajo, da je kot ukrep za varnost plovbe v pristanišča določena tudi pilotska služba. To je strokovna pomoč poveljstvu ladje, da vpluje v določeno pristanišče, tudi koprsko. Pilotaža je neodvisna tržna storitev in dejavnost, na katero pravna oseba nima vpliva. Zagotavlja varnost plovbe v pristanišče in jo izvajajo za to posebej usposobljeni piloti. Pilotaža se prične pred akvatorijem pristanišča in piloti morajo na ladjo pripotovati po morju z lastnimi plovili. Piloti, ki v koprsko pristanišče izvajajo pilotažo, svojih plovil nimajo privezanih v koprskem pristanišču, pa vseeno lahko opravljajo storitev in dejavnost. Tudi storitev pilotaže v koprsko pristanišče nudi le en ponudnik storitev, do je družba Piloti Koper, pomorska pilotaža d.o.o. Po mnenju storilke pravne osebe je arbitrarno stališče prekrškovnega organa, izraženo v 2. odstavku na 16. strani obrazložitve odločbe o prekršku, ko navaja, da iz priloženih dokumentov nikjer ne izhaja, da bi bila zgolj družba Adria – Tow d.o.o. zmožna opravljati storitve varnosti pri delu, požarne varnosti in varstva okolja in da poleg tega, iz dokumentov v spisu ne izhaja, da bi bilo za izvajanje teh storitev nujno potrebna prisotnost vlačilcev družbe Adria Tow d.o.o. v koprskem pristanišču. Prekrškovni organ z izraženim mnenjem presega mejo svojih pooblastil, saj so za te in take pogoje in okoliščine pristojni drugi državni organi, ki presojujejo in odločajo o varnosti pristanišča in ukrepih najemnika (sedaj koncesionarja) v pristanišču. Storilka pravna oseba in državni organi imajo sklenjene pogodbe z družbo Adria Tow d.o.o. za tovrstne storitve, v času sklenitve pogodbe, edine pravne osebe, ki je te in take storitve lahko ponudila. Pogodbe so veljavne in pogodbene stranke so jih dolžne spoštovati. Pravna oseba mora zaradi narave dejavnosti, ki jo opravlja, imeti v družbi organizirano prostovoljno industrijsko gasilsko društvo, ki zagotavlja požarno varnost tudi z morske strani. To je uredila s pogodbo z družbo Adria Tow d.o.o., ki s storitvami vleke nima nikakršne zveze. Pripominjajo, da profesionalni gasilski organ na območju nima primernih sredstev za zagotavljanje požarne varnosti z morske strani. Ali ima S5 d.o.o. primerna sredstva, storilka pravna oseba ne ve, saj ji ta ni posredoval nikakršnih informacij o svojih plovilih, kljub njeni izrecni zahtevi. Obveznost koncesionarja po zagotavljanju požarne varnosti velja tudi za varstvo pred onesnaženjem kopnega in morja in varnostne službe. Nadaljnja bistvena okoliščina pomembna pri odmeri globe je čas trajanja kršitve, ki predstavlja v konkretnem primeru olajševalno okoliščino pri odmeri globe, vendar to ni bilo upoštevano, saj je za osnovo določitve mandatne kazni prekrškovni organ upošteval letni promet družbe Adria Tow d.o.o. zmanjšan za 50%, kolikor je lastniški delež storilke pravne osebe v tej družbi. Tako je ta pridobil osnovo v višini 1.955.784,95 eur in od tega odmeril globo v višini 15% letnega prometa družbe Adria Tow d.o.o., kar je nanoslo 293.367,74 eur.

Prekrškovni organ je nadalje v obrazložitvi sicer navedel, da je pri odmeri globe upošteval olajševalne in oteževalne okoliščine. Oteževalne okoliščine so dokaj dobro obrazložene, medtem ko za olajševalne okoliščine tega ni možno trditi, saj bi morale biti upoštevane še naslednje okoliščine: da ni bila prizadeta trgovina med državami članicami EU, kar izrecno določa 82. člen Pogodbe ES, da se storitev vleke lahko izvaja, četudi plovila za opravljanje storitev niso privezana na območju pristanišča (stališče stanovskih združenj), da pobudnik S5 d.o.o. tako v času zahteve in kršitve kršiteljice ni izvajal storitve vleke in ni imel namena izvajati te storitve, saj zato ni imel sredstev (plovil – vlačilcev), ter da tudi kasneje po 8.9.2008, ko mu je koncendent ponudil v podpis pogodbo za začasni privez plovil (vlačilcev) take pogodbe ni sklenil, kar samo potrjuje navedbe kršiteljice, da sploh ni imel namena opravljati te dejavnosti in storitev, da je kršitev trajala le od 22.1.2008 do 29.7.2008, torej bi se lahko kot temelj izračuna globe upoštevalo le polletno obdobje oz. letni promet družbe Adria Tow d.o.o. zmanjšano za polovico (977.892,48 eur in od te osnove odmeril 10% in ne 15%, kakor je to storil od letnega prometa) in nazadnje, da kršiteljica Luka Koper d.d. ni imela nikakršne neposredne finančne koristi od tega ravnanja.

Glede priveza in odveza prekrškovni organ pri odločanju o sankciji ni upošteval okoliščin, ki jih je kršiteljica tako tekom upravnega postopka, kakor tudi v izjavi o dejstvih oz. okoliščinah prekrška, večkrat navedla. Prekrškovni organ pri odločanju ni upošteval ravnanja družbe S5 d.o.o. pred postopkom. Prezrl je dejstvo, da je v pretežni meri ravnanje S5 d.o.o. povzročilo postopek zaradi varstva konkurence. Prekrškovni organ je pri odmeri globe brez utemeljenega razloga in popolnoma v nasprotju z dejanskim stanjem zavzel stališče, da je družba S5 d.o.o. Luki Koper d.d. posredovala podatke v skladu z 11. členom Poslovnika o redu na območju Luke Koper d.d. (poslovník, ki določa, da je zahtevo za izdajo dovolilnice potrebno upravičiti z razlogom). Prekrškovni organ je popolnoma arbitrarno in v nasprotju z namenom poslovnika sklenil, da s tem, ko je družba S5 d.o.o. dne 29.6.2008 pravni osebi Luka Koper d.d. sporočila, da bodo njeni delavci storitve opravljali v svojem imenu in za svoj račun izpolnila obvezo iz poslovnika. Tak odgovor pomeni, da bodo zaposleni v družbi S5 d.o.o. privezovali ladje v lasti družbe S5 d.o.o., dejansko pa ne gre za opravljanje storitev priveza. Tudi ne drži trditev prekrškovnega organa, da S5 d.o.o. ni mogla naročnika storitev priveza konkretizirati v večji meri, ker se te naročajo sprotno in je zato zahteva storilke pravne osebe po navedbi čigave ladje naj bi S5 d.o.o. privezoval, neutemeljena zahteva. Vse maritimne storitve v pristaniščih za ladje in ladjarje naročajo ladijski agenti vnaprej. To so tisti agenti, med katerimi je prekrškovni organ opravil anketo, ko je preverjal

prednosti in slabosti priveza plovil na območju pristanišča pri opravljanju vleke (stran 13. obrazložitve). Ker je S5 d.o.o. nameraval opravljati dejavnost – storitev priveza za tretje, naročnike storitve, je Luka Koper d.d. utemeljeno zahtevala informacijo za koga bo S5 d.o.o. te storitve opravljala. Že izjava enega pomorskega agenta, ki bi potrdil, da bo S5 d.o.o. zanj oz. za ladjarja, ki ga zastopa, izvajal storitve priveza, bi zadostovala, da bi Luka Koper d.d. lahko izdala dovolilnice za vstop v pristanišče zaposlenim S5 d.o.o., zaradi realizacije naročene storitve. Storilka pravna oseba je tudi obširno v upravnem postopku obrazložila prekrškovnemu organu, da je dolžna spoštovati mednarodne protiteroristične predpise o omejevanju gibanja v pristanišču in zato tudi zahteva od drugih ponudnikov storitev v pristanišču navedbo konkretnega razloga, za zadrževanje na območju pristanišča. Tovrstni postopek izdaje dovolilnic je predmet presoje mednarodnih inštitucij in nezadostno preventivno ukrepanje ima lahko za posledico odvzem certifikata o varnosti pristanišča in tako prenehanje delovanje le tega. International Ship & port Facilities Code (ISPS Code) je kodeks, ki ureja in predpisuje varnostna merila, ki jih morajo ladje in pristanišča izpolnjevati v mednarodnem prometu. Koprsko pristanišče je mednarodno pristanišče in tako zavezano k spoštovanju pravil ISPS Code. Sankcija za nespoštovanjem navedenih pravil je prepoved ladji, kakor tudi pristanišču do izvajanja mednarodnega pomorskega prometa. Eno od meril zagotavljanja varnosti v pristanišču je obveza preverjanja oseb, ki vstopajo v pristanišče in namena takega vstopa. Tudi izvajalci pristaniških storitev, ki jih naroča storilka pravna oseba, morajo pred vstopom v pristanišče pridobiti dovoljenje za vstop v pristanišče, saj le na tak način storilka pravna oseba nadzira utemeljenost zadrževanja na pristaniškem območju. Enako velja tudi za druge pravne subjekte, ki opravljajo dejavnost na območju pristanišča v lastnih ali najetih prostorih. Iz navedenih razlogov samo navedba družbe S5 d.o.o., da bodo njeni delavci opravljali storitve v njenem imenu in za njen račun, ne more vzdržati resne presoje. Prekrškovni organ tudi ni podal mnenja, stališča ali obrazložitve, kako naj bi S5 d.o.o. opravil storitve priveza na morski strani pristanišča glede na dejstvo, da zato nima ustreznih osnovnih sredstev (namenskih plovil). Po mnenju storilke pravne osebe S5 d.o.o. pri izvajanju storitev priveza ni imel nikakršnega namena to dejavnost dejansko opravljati, kar pa prekrškovni organ pri odločanju o sankciji zaradi prekrška ni upošteval, niti raziskal kot dejansko stanje. V obrazložitvi napadene odločbe prekrškovnega organa ni raziskano dejansko stanje primera in to v pogledu ali je S5 d.o.o. sposoben opravljati zatrjevano storitev, ali je imel take storitve s strani tretjih dejansko naročene, pa jih zaradi zavrnitve kršiteljice, ni mogel realizirati. Luki Koper d.d. Ni znan noben primer uporabnika pristanišča, ki bi protestiral ali bi se čutil prizadetega ali diskriminiranega zaradi ravnanj storilke

pravne osebe. Prekrškovni organ je kot osnovo za izrek sankcije za ta prekršek, povezan s storitvijo priveza in odveza uporabil letni promet družbe Luka Koper INPO d.o.o. v višini [REDACTED] kljub trditvi, da je kot olajševalno okoliščino uporabil argument trajanja kršitve manj kot dva meseca in od tega zneska odmeril 5% globe, kar nanese [REDACTED]. Pri tem pa ni upošteval, da ni bila prizadeta trgovina med članicami EU ter prispevek S5 d.o.o. ter zavezanost Luke Koper d.d. k spoštovanju mednarodnih predpisov o protiterorističnem varovanju pristanišč ter ni upoštevano obdobje kršitve. Storilka pravna oseba je mnenja, da je globa nesorazmerna in pretirana v odnosu do storjenega prekrška.

Zoper izpodbijano odločbo o prekršku je odgovorna oseba zahtevo za sodno varstvo podala po zagovorniku Odvetniški pisarni Planinšec, družba za odvetništvo d.o.o. iz Maribora iz razloga kršitve materialnega prava, bistvenih kršitev določb postopka, zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja in izrečene sankcije. Odgovorna oseba se načeloma strinja, da ima Luka Koper d.d. prevladujoč položaj, ne strinja pa se, da je prišlo do zlorabe prevladujočega položaja. Ne strinja se s stališčem prekrškovnega organa, da podjetje, ki ima v lasti ali upravlja infrastrukturo, brez katere njeni konkurenti ne morejo opravljati svoje dejavnosti, ne more brez opravičljivih razlogov zavrniti dostopa do te infrastrukture, v nasprotnem primeru se tako ravnanje šteje za zlorabo prevladujočega položaja. Očitana kršitev neoddaže priveza je trajala le omejen čas do izdaje koncesijskega akta in sklenitve koncesijske pogodbe 8.9.2008. Že v času, ko je Luka d.d. odločala o privezu vlačilcev v pristanišču, družba S5 d.o.o. ni posredovala podatkov o nazivih in lastnostih plovil, s katerimi bi naj nudila storitve in za katere je zahtevala privezna mesta v pristanišču. Tudi potem, ko je bila pravica odločanja o privezih prenesena na R Slovenijo in je ta kljub pomislekom in negativnem mnenju o določenih mestih priveza za vlačilce kot koncedent odločila, da se družbi S5 d.o.o. odda privezna mesta za njene vlačilce ponujene ponudbe za privez plovil v koprskem pristanišču z R Slovenijo ni sklenila pogodbe. Iz tega je nesporno razbrati, da ravnanje Luke Koper d.d. in njene odgovorne osebe ni omejevalo konkurence na trgu in torej ni šlo za zlorabo prevladujočega položaja, saj očitno družba S5 d.o.o. ni razpolagala s sredstvi za izvajanje storitev vleke ne v času, ko je odločala Luka d.d. ne pozneje in ni imela dejanskega namena opravljati storitve. Pri tem odgovorna oseba izpostavlja, da privez v pristanišču ni odločujoč dejavnik, kar so ugotovili tudi pomorski agenti, ki izrecno navajajo, da privez v pristanišču predstavlja prednost in ne odločujoči dejavnik. Do zlorabe položaja tudi ni prišlo do drugem očitnem prekršku z dovolilnicami. Luka Koper d.d. je pozvala S5 d.o.o., naj navede za katrega konkretnega

naročnika bo opravljala storitve priveza v pristanišču, pa teh podatkov ni posredovala. Namen dovolilnic za vstop v pristanišče je nadzor območja, ki je posebnega pomena in posebnega varstva ter je zadrževanje na območju brez konkretnega razloga neutemeljeno. Navedba stranke za katero se opravljajo storitve, pa je konkretizacija razloga vstopa v pristanišče. Če bi S5 d.o.o. po pozivu Luke d.d. navedla ime ladje, ki jo je namenila privezati, ta ne bi imela razlogov, da bi zavrnila zahtevo po dovolilnicah za vstop. Ker je Luka Koper d.d. odgovorna za varovanje območja koprskega pristanišča tudi po mednarodnih določilih varovanja pred terorizmom, zahtevi ni mogla niti smela ugoditi. Pri presojanju ali je podjetje zlorabilo prevladujoč položaj je potrebno v ozir vzeti tudi doktrino objektivnega upravičenja in proporcionalnosti. To pravilo zagotavlja fleksibilnost 82. člena Pogodbe ES, saj bi bila v nasprotnem primeru njegova uporaba preveč stroga. Tako so nekatere zlorabe v nekaterih primerih nedolžne. Objektivno upravičenje je merilo katero ravnanje krši 82. člen in katero ne. Če obstajajo objektivni razlogi za neko ravnanje podjetja, ki ima prevladujoč položaj in je to proporcionalno, se lahko tako podjetje izogne sankcijam kršitve pravil konkurenčnega prava. Ravnanje mora biti proporcionalno cilju, ki se brani, če ni, bo kršitev. Samoobramba je sprejemljiva, če je proporcionalna, če je dejanje nujno potrebno in če ni na voljo drugih sredstev. Luka Koper d.d. in odgovorna oseba sta imeli tako v primeru dovolilnic, kot v primeru onemogočanja dostopov do privezov objektivno upravičenje za zavrnitev, saj družba S5 d.o.o. ni posredovala podatka o konkretizaciji strank za katere bi družba opravljala storitve niti ni posredovala podatkov o nazivih in lastnostih plovil za katera je zahtevala privezna mesta v pristanišču. Zavrnitev dovolilnic in onemogočenje priveza je utemeljena in edino pravilna, saj mora Luka Koper d.d. imeti nadzor nad območjem po mednarodnih določilih varovanja pred terorizmom. Zato nista mogli izdati dovolilnic za neznane stranke in omogočiti priveze neznanim plovilom. V kolikor bi odgovorna oseba in Luka Koper d.d. družbi S5 d.o.o. izdali dovolilnice in omogočili privez brez posredovanih podatkov, bi kršili mednarodna določila varovanja pred terorizmom. Prav tako njuno dejanje tudi ustreza zgoraj navedenim pogojem. Bilo je proporcionalno, nujno potrebno, prav tako pa na voljo ni bilo drugih sredstev. Kot že rečeno, je Luka Koper d.d. dolžna ravnati po določilih varovanja pred terorizmom in je zavrnitev dovolilnic in onemogočenje priveza bila nujno potrebna za zagotovitev teh ciljev. Ne gre spregledati tudi dejstva, da Luka Koper d.d. ni imela zmogljivosti za odobritev priveza družbi S5 d.o.o. Pogoj za trajen privez vlačilca je tudi možnost priključka na električno omrežje, kar pa je zagotovljeno zgolj na prvem vezu. Tudi iz tega razloga je podano objektivno upravičenje na strani odgovorne osebe in Luke Koper d.d. Ker so torej podani objektivni razlogi za

ravnanje storilke pravne in odgovorne osebe in je ravnanje bilo proporcionalno, ne gre za kršitev 82. člena PES in je torej prekrškovni organ prekršil materialne določbe predpisa, ki ureja prekršek, torej 82. člen Pogodbe ES. Prekrškovni organ pa je tudi povsem spregledal pogoj, ki mora biti izpolnjen za kršitev omenjenega člena Pogodbe ES in sicer pogoj znatnega dela skupnega trga. Ekonomska moč podjetja mora obstajati v znatnem (bistvenem) delu skupnega trga. V nasprotnem primeru ne pride do uporabe 82. člena Pogodbe ES. Upoštevni trgi v navedenem primeru so trg storitve upravljanja pristanišča, trg storitve vleke ladij in trg storitve priveza in odveza ladij. Mogoče je ugotoviti, da na skupnem trgu (torej trgu znotraj Evropske unije) upravljanja pristanišč, storitev vleke ladij in storitev priveza in odveza ladij, ekonomska moč Luke Koper d.d. ne obstaja v znatnem (bistvenem) delu skupnega trga, temveč zgolj in edino v Sloveniji. Upošteva se število in velikost drugih evropskih pristanišč, ki torej tvorijo upoštevni trg, je nemogoče trditi, da ekonomska moč Luke Koper d.d. obstaja v znatnem delu skupnega trga. Ker pa ta pogoj ni izpolnjen, ni mogoče govoriti o kršitvi 82. člena Pogodbe ES. Pa tudi sicer velja, da so lokalni monopoli izključeni. Izpolnjen pa ni niti pogoj učinkovanja na trgovino med državami članicami. Ta element 82. člena ima namen razmejiti med tistimi primeri, ki se obravnavajo po nacionalnem pravu posamezne države članice in tistimi, ki se obravnavajo po pravilih Evropske skupnosti – gre za tako imenovani jurisdikcijski kriterij. Zloraba prevladujočega položaja bo učinkovala na trgovino med državami, če posega v vzorec tega trgovanja. Sodišče evropskih skupnosti je podalo široko definicijo tega pojma (vzorca trgovanja) v zadevi Societe La Technique Miniere v Maschinenbau Ulm. Gre za napoved z zadostno stopnjo predvidljivosti na podlagi objektivnih dejavnikov (bodisi pravnih ali dejanskih), da ima zadevni sporazum posredni ali neposredni, dejanski ali potencialni vpliv na trgovino med državami članicami – tako imenovani STM test. Test učinka na meddržavno trgovino je razvilo sodišče evropske skupnosti preko sodnih odločb in ta test velja tako za 81. kot za 82. člen Pogodbe ES. Test vsebuje tri glavne elemente: pojem trgovanja med državami članicami, pojem možnosti učinkovanja na meddržavno trgovino in pojem znatnega učinka. Prekrškovni organ je vse elemente razčlenil, pri čemer pa se odgovorna oseba ne strinja z njegovimi zaključki in sicer, da je ravnanje Luke Koper d.d. imelo znaten učinek na trgovanje med državami članicami. V čem je ravnanje Luke Koper d.d. imelo znaten učinek na trgovanje med državami članicami, prekrškovni organ ne pojasni. Kot utemeljitev navaja zgolj, da so uporabniki storitev vleke ladij in privezovanja predvsem družbe tujine, ponudniki storitev vleke ladij in privezovanja v koprskem pristanišču, pa so prav tako lahko tudi družbe iz tujine. To, da so uporabniki storitev vleke ladij in privezovanja predvsem družbe in tujine, še ne pomeni, da je ravnanje Luke

Koper d.d. imelo znaten učinek na trgovanje med državami članicami. Prekrškovni organ tudi ni z ničemer utemeljil v čem bi naj bil ta znatni učinek in je zgolj pavšalno navajal, da ima ravnanje znaten učinek. V tem delu bi moral prekrškovni organ natančno razdelati kakšne učinke je imelo ravnanje Luke Koper d.d., kako je to vplivalo na trgovanje, v čem se kaže znatnost, itd. Tako je dejansko stanje nepopolno ugotovljeno, prav tako pa je storjena bistvena kršitev določb postopka, saj odločba v tem delu ni ustrezno obrazložena. V obravnavani zadevi pa bi moral prekrškovni organ upoštevati še dodatni razlog, kot je sprememba v strukturi konkurence na skupnem trgu. Tako je sodišče ES v zadevi Commercial Solvents v. Commission odločilo, da bo zahtevi po učinku na trgovino med državami članicami zadoščeno, kadar bo ravnanje povzročilo spremembo v strukturi konkurence na skupnem trgu. S tem razlogom pa se prekrškovni organ sploh ni ukvarjal in ga ni ugotavljal. Je pa vsekakor mogoče zaključiti, da tako kot ravnanje Luke Koper d.d. ni imelo znatnega učinka nad trgovanjem med državami članicami, tudi ni njeno ravnanje povzročilo spremembo v strukturi konkurence na skupnem trgu, saj na skupni trg ni z ničemer vplivalo. Nenazadnje pa je pretirana tudi izrečena sankcija. Prekrškovni organ je odgovorni osebi določil globo v višini 10.000 eur za kršitev povezano s storitvijo vleke ladij, za kršitev povezano s storitvijo priveza, odveza in premika ladij pa globo v višini 3.000 eur. Kot oteževalno okoliščino v delu, ki se nanaša na storitev vleke ladij, je prekrškovni organ naklep odgovorne osebe štel za oteževalno okoliščino. Prekrškovni organ pa nikjer v odločbi ni obrazložil v čem se kaže naklep odgovorne osebe in ima tako odločba tudi v tem delu pomanjkljivosti. Navedbe o naklepu so tako povsem pavšalne in z ničemer utemeljene in podkrepljene. Vse to pa kaže na dejstvo, da odgovorni osebi dejansko ni mogoče očitati naklepnega ravnanja in je zato prekrškovni organ neupravičeno izrekel najvišjo globo. Kot olajševalno okoliščino pa je prekrškovni organ upošteval trajanje prekrška in malomarnost odgovorne osebe v delu prekrška, ki se nanaša na storitev privezovanja ladij. Tudi tukaj ni obrazloženo, v čem se kaže malomarnost odgovorne osebe in je podan enak izpodbojni razlog, kot je navedeno za prvi prekršek. Izrečena globa je previsoka, saj je prekrškovni organ premalo upošteval olajševalne okoliščine. Zato odgovorna oseba predlaga, da se zahtevi za sodno varstvo v celoti ugodi.

Zahteva za sodno varstvo vlagateljice pravne osebe ni utemeljena. Zahteva za sodno varstvo vlagatelja odgovorne osebe je delno utemeljena.

Po proučitvi izpodbijane odločbe o prekršku je sodišče ugotovilo, da so bila v izdani odločbi o prekršku prekrškovnega organa vsa odločilna dejstva na podlagi zbranih dokazov zanesljivo in celovito ugotovljena in v postopku za prekrške pred prekrškovnim organom tudi ni prišlo do kršitev iz 62. a člena

ZP-1, na katere mora sodišče paziti po uradni dolžnosti.

Sodišče je preizkusilo odločbo iz razlogov, ki jih navajata vlagatelj, na podlagi 62. člena ZP-1 in zaključilo, da je prekrškovni organ pravilno in popolno ugotovil dejansko stanje, na podlagi tako ugotovljenega dejanskega stanja pa je tudi pravilno uporabil materialni predpis, zatrjevanih procesnih kršitev pa sodišče ni ugotovilo. Pri presoji sankcije, izrečene odgovorni osebi za prekršek pod točko 2 a izreka izpodbijane odločbe, pa je sodišče spoznalo zahtevo za sodno varstvo kot delno utemeljeno, zato je v tem delu odločbo prekrškovnega organa spremenilo.

Storilki pravni osebi se očita storitev prekrškov po 2. alineji 1. odstavka 73. člena ZPOMK-1, ker je zlorabila prevladujoč položaj na trgu upravljanja z luško infrastrukturo z onemogočanjem dostopa do luške infrastrukture družbi S5 vleka ladij d.o.o., saj je slednji onemogočala pridobitev dostopa do privezov za vlačilce v koprskem pristanišču in z neizdajo dovolilnic delavcem družbe S5 vleka ladij d.o.o. za opravljanje storitev priveza in odveza ladij, slednji onemogočala vstop v koprsko pristanišče. Enako se očita tudi odgovorni osebi storilke pravne osebe. Izpodbijana odločba o prekršku je podrobno obrazložila zaključke glede pravne ureditve, ureditve na trgu, presoje ravnanja iz vidika konkurence s pojasnjenim upoštevni trgom, prevladujočim položajem, presojo zlorabe prevladujočega položaja, ravnanja storilke pravne osebe glede onemogočanja izvajanja storitev vleke ladij, ravnanja storilke pravne osebe v zvezi z onemogočanjem izvajanja storitev privezovanja ladij, učinek na trgovanje med državami članicami – presoja po členu 82. Pogodbe ES, glede odgovornosti pravne in odgovorne osebe in glede sankcij, zato sodišče v izogib ponavljanju navedeno ne ponavlja. V obrazložitvi so navedena odločilna dejstva in okoliščine, ki izkazujejo zakonite znake obeh prekrškov in temeljijo na ugotovitvah dne 10.9.2008 uvedenega postopka ugotavljanja kršitev določb 9. člena ZPOMK-1 in 82. člena Pogodbe ES zoper storilko pravno osebo in na odločitvi Urada RS za varstvo konkurence v upravnem postopku, ki je bil končan s pravnomočno ugotovitveno odločbo št. 306-1/2008-84 z dne 15.10.2009.

V 2. alineji 1. odstavka 73. člena ZPOMK-1 je določeno, da se kaznuje za prekršek pravna oseba, če v nasprotju z 9. členom ZPOMK-1 ali 82. členom Pogodbe ES zlorabi prevladujoč položaj. Po 2. odstavku 73. člena ZPOMK-1 se kaznuje za prekršek iz 1. odstavka omenjenega zakona tudi odgovorna oseba pravne osebe. Po 82. členu Pogodbe ES je kot nezdržljiva s skupnim trgom prepovedana vsaka zloraba prevladujočega položaja enega ali več podjetij na skupnem trgu ali njegovem znatnem delu, kolikor bi lahko prizadela trgovino

med državami članicami. Takšna zloraba je zlasti: a) neposredno ali posredno določanje nepoštenih nakupnih ali prodajnih cen ali drugih nepoštenih pogojev poslovanja, b) omejevanje proizvodov, trgov ali tehničnega razvoja na škodo potrošnikov, c) uporaba neenakih pogojev za primerljive posle z drugimi trgovinskimi partnerji, ki slednje postavlja v podrejen konkurenčni položaj, d) sklepanje pogodb, ki sopogodbnikom narekujejo sprejetje dodatnih obveznosti, ki po svoji naravi ali glede na trgovinske običaje. V pogodbi zloraba prevladujočega položaja ni opredeljena, vsebuje zgolj nezaključen seznam primerov zlorab, ki pomenijo izrinjanje konkurenčnih podjetij. Obstajajo različne oblike zlorab, v pogodbi so omenjene le najpomembnejše. Zloraba prevladujočega položaja mora negativno vplivati na trgovino med državami ali pa mora obstajati možnost za to. To pomeni, da primeri, ki zadevajo le nacionalni trg, ne morejo biti obravnavani v okviru pravil o konkurenci iz Pogodbe ES (sedaj Pogodba o delovanju Evropske unije).

Sodišče ugotavlja, da je v obrazložitvi izpodbijane odločbe prekrškovni organ navedel utemeljene razloge v objektivnem pogledu za oba prekrška. Storilka pravna oseba ne oporeka ugotovitvam in odločitvi, da sta bila storjena prekrška, temveč izpodbija izrečeni sankciji, ker da niso bile upoštevane vse odločilne okoliščine, storilec odgovorna oseba pa vlaga zahtevo za sodno varstvo iz vseh razlogov iz 62. člena ZP-1.

Glede objektivnih znakov prekrška sodišče odgovarja vlagatelju odgovorni osebi.

Ni sporno v konkretni zadevi, da je imela storilka pravna oseba prevladujoč položaj, saj je bila z najemno pogodbo, sklenjeno z RS imenovana za edinega upravljalca koprskega tovornega pristanišča, preko svojih hčerinskih družb Adria-Tow d.o.o. in Luka Koper INPO d.o.o., ki sta bili edini izvajalki storitev vleke ladij in privezovanja in odvezovanja ladij v koprskem pristanišču, pa je imela storilka pravna oseba tudi dejanski monopol, kar je ugotovljeno že v postopku Urada za varstvo konkurence RS in v citirani odločbi (točki 48 in 49 na 9. strani odločbe), temu pa tudi vlagatelj ne oporeka.

Storilec odgovorna oseba zatjuje, da ni prišlo do zlorabe prevladujočega položaja na področju luške infrastrukture. Tudi po presoji sodišča vlagatelj ni izkazal opravičljivih razlogov za zavrnitev dostopa do luške infrastrukture.

Glede navedbe, da je neoddaja priveza trajala le omejen čas do izdaje koncesijskega akta in sklenitve koncesijske pogodbe 8.9.2008, sodišče pripominja, da navedena okoliščina ne vpliva na vprašanje obstoja prekrška, saj

zakon med zakonitimi znaki prekrška iz 2 alineje 1. odstavka 73.člena ZPOmK-1 ne določa časovno trajanje protipravnega položaja. Prekrškovni organ je ugotovil, da je protipravno stanje trajalo v času med 22.1.2008 in 29.7.2008, kar je po oceni sodišča, zlasti ob upoštevanju, da je bila pravna oseba pozvana s strani Urada za varstvo konkurence RS (štev. dokumenta 306-1/2008-5, prejeto 10.3.2008), ki je spremljal in analiziral razmere na trgu na področju uporabe pristaniške infrastrukture, da posreduje nekatere podatke iz vidika varstva konkurence, torej je bilo pravni osebi znano, da pristojni organ s področja varstva konkurence nad pravno osebo opravlja nadzor. V tem času je potekla zadosti dolga doba, da bi pravna oseba lahko prekinila z onemogočanjem dostopa do luške infrastrukture zainteresiranemu ponudniku. O tem nadzoru je bil storilec kot odgovorna oseba seznanjen, saj to izhaja iz njegovega lastnoročno podpisanega odgovora Uradu za konkurenco RS (brez datuma, prejeto 13.3.2008) in iz drugih kasnejših dokumentov. Protipravno stanje se je dejansko končalo, vendar ne po volji pravne oziroma odgovorne osebe temveč iz drugih razlogov (sprejeta Uredba o podelitvi koncesije za upravljanje, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture v koprskem tovrnem pristanišču – Ur.l.RS štev. 71/2008).

Sodišče tudi ne sprejema kot opravičljiv razlog trditve odgovorne osebe, da opravljanje dejavnosti vleke ladij ni pogojeno z dostopom do luške infrastrukture. Iz dokumentacije je razvidno, da je prekrškovni organ ugotavljal okoliščine v zvezi s tem vprašanjem (anketa med pomorskimi agenti, mnenje Zveze pomorskoprometnih agencij RS, navedbe družbe Adria-Tow d.o.o., mnenje Luke Koper d.d. in drugo) in zaključil, da je opravljanje dejavnosti vleke ladij pogojeno z dostopom do luške infrastrukture. Tudi pravnomočna odločba pristojnega organa na področju varstva konkurence, izdana v upravnem postopku, s katero je ugotovljeno, da je Luka Koper d.d. onemogočila dostop do luške infrastrukture in njeno uporabo, ker je onemogočala pridobitev dostopa do privezov za vlačilce in zavračala izdajo dovolilnic družbi registrirani za dejavnost vleke ladij (S5 vleka ladij d.o.o.) temelji na navedenem zaključku, da je Luka Koper d.d. na podlagi sklenjene najemne pogodbe z R Slovenijo bila zavezana omogočiti dostop do luške infrastrukture fizičnim in pravnim osebam za opravljanje gospodarske dejavnosti pod enakimi pogoji. Tudi sodišče se pridružuje navedenemu zaključku, da je iz vidika varstva konkurence opravljanje dejavnosti vleke ladij pogojeno z dostopom do luške infrastrukture (v okviru dejanskih zmogljivosti - privezi), saj dejavnost storitve vleke ladij deluje na podlagi ekonomskih zakonitosti (po navedbah same Luke Koper d.d.), in je več pomorskih agentov, ki urejajo storitve vleke za ladje, ki pripljujejo v koprsko pristanišče na anketo Urada za varstvo konkurence RS

odgovorilo, da lokacija vlačilcev vpliva na ceno storitev, torej bi uporaba neenakih pogojev za primerljive posle pri dostopanju do luške infrastrukture pomenila zlorabo prevladujočega položaja oziroma omejevalno ravnanje.

Trditve odgovorne osebe, da družba S5 vleka ladij d.o.o. ni odgovorila storilki pravni osebi na njeno zahtevo po posredovanju podatkov o nazivih in lastnostih plovil, s katerimi naj bi nudila storitve in za katere je zahtevala privezna mesta, po oceni sodišča kaže na nerazumevanje bistva preprečevanja omejevanja konkurence. Luka Koper d.d. je bila po omenjeni najemni pogodbi zavezana ponuditi enake pogoje v okviru zmogljivosti privezov pod katerimi je v tem času poslovala z dejavnostjo vleke ladij v koprskem pristanišču njena družba Adria – Tow d.o.o., kot tedaj edini ponudnik storitve vleke ladij v koprskem pristanišču. Prekrškovni organ je glede tega pridobil mnenje Zveze pomorsko prometnih agencij RS, iz katerega izhaja med ostalim, da je na tem področju zaželenja konkurenca zaradi zagotovitve potrebnega števila vlačilcev za vleko večjih ladij, ki prihajajo opravljati storitve iz Trsta in umiritve cen teh storitev. Po navedbah družbe Adria- Tow d.o.o. [REDACTED]

[REDACTED] torej ni nobenega dvoma, da je obstajalo povpraševanje in bi obstajale možnosti za pomorske agente za sklenitev poslov vleke ladij tudi pri drugih ponudnikih, če bi obstajali. Novi eventuelni ponudniki tovrstnih storitev, pa so si morali najprej zagotoviti pogoje glede uporabe luške infrastrukture (dovoljenja od Luke Koper d.d.). Posli vleke ladij se dogovarjajo sproti, zato je neutemeljeno vztrajanje vlagateljice storilke pravne osebe, da mora zainteresirana družba S5 vleka ladij d.o.o. posredovati podatke o nazivih dodatnih plovil. Kot je navedel prekrškovni organ (temu pa storilec odgovorna oseba ne oporeka) je najemna pogodba v drugem odstavku 4.1. točke določala, da je Luka Koper d.d. dolžna omogočiti fizičnim in pravnim osebam, da lahko pod enakimi pogoji uporabljajo operativne obale, skladno z njihovim namenom in v okviru razpoložljivih zmogljivosti. Navedena obveznost upravljalca izhaja že iz 42. člena Pomorskega zakonika. Iz dokumentacije pa je razvidno, da je Luka Koper d.d. v odgovoru S5 vleka ladij d.o.o. na njihovo vlogo [REDACTED]

[REDACTED] Luka Koper d.d. ni ponudila nobene druge možnosti uporabe operativne obale v okviru razpoložljivih zmogljivosti. Luka Koper d.d. je v [REDACTED]

brez opravičljivega razloga je vlagateljica zlorabila prevladujoči položaj na področju luške infrastrukture.

Kar zadeva trditev odgovorne osebe, da družba S5 vleka ladij d.o.o. nikoli ni imela dejanskega namena opravljati storitve vleke ladij sodišče ugotavlja, da je glede tega vlagatelju zahteve za sodno varstvo odgovorjeno že v obrazložitvi izpodbijane odločbe prekrškovnega organa. Sodišče le pripominja, da iz predložene dokumentacije, zbrane v času storitve prekrška izhaja nasprotno, saj je ta družba pisno sporočila, da se strinja z začasnim privezom in z možnostjo premikanja (dopis z dne 19.6.2008), fiktivnost namena družbe S5 vleka ladij d.d., pa po presoji sodišča ni mogoče dokazovati le z okoliščino, da ta družba ni sklenila pogodbe, potem, ko se je po preneseni pristojnosti organ RS odločil, da tej družbi odda privezna mesta. Da se je pristojni organ odločil družbi oddati privezna mesta, pa kaže nasprotno in sicer na vprašljivost trditve pravne osebe glede razpoložljivih zmogljivosti za priveze (dopis je v imenu pravne osebe podpisala odgovorna oseba).

Kar zadeva izdajo dovolilnic za opravljanje priveza in odveza ladij in očitek, da družba S5 vleka ladij d.o.o. vlagateljici pravni osebi ni posredovala podatkov za katerega konkretnega naročnika bo opravljala storitev priveza, pa je potrebno odgovoriti, da je glede tega v obrazložitvi izpodbijane odločbe v celoti pravilno in utemeljeno odgovorjeno pod naslovom „Ravnanje Luke Koper d.d. v zvezi z onemogočanjem izvajanja storitev privezovanja ladij na straneh od 18 do 20 odločbe. Tudi sklicevanje v zahtevi za sodno varstvo na nujnost neizdaje dovolilnic zaradi mednarodnih določil varovanje luke pred terorizmom sodišča ni prepričalo. Družba S5 vleka ladij d.o.o. je navedla, da gre za njene delavce, ki bodo opravljali delo za njen račun, zato je iz vidika varnosti nepomembno v čigavem imenu in za čigav račun bi priveze ti delavci opravljali in ni pomembno čigave ladje bi privezovali potem, ko bi tem ladjam vstop v luko dovolil pristojni organ. Pri tem ni nepomembno pripomniti, da je popolnoma razumljivo pričakovati, da bo družba, ki zaposluje omenjene delavce s pravico vstopa v pristanišče pravno zavezana spoštovati notranji red in prej določena pravila v tem pristanišču. Odgovorna oseba ni izkazala katero mednarodno določilo o varovanju pred terorizmom bi naj bilo s tem kršeno.

Prekrškovni organ je v izpodbijani odločbi argumentirano obrazložil zakaj sta vlagatelja z zlorabo prevladujočega položaja kršila 82. člen Pogodbe ES in ne določbo nacionalnega prava (9. člen ZPOmK-1, stran 20 in 21 izpodbijane odločbe). Prekrškovni organ je obrazložil tako učinke na trgovanje med

državami članicami, kot kriterij znatnosti, kot možnost vpliva na trgovanje med članicami in pri tem upošteval sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti, saj je opravil standardni test. Navedeno izhaja tudi iz prej citirane pravnomočne ugotovitvene odločbe Urada za varstvo konkurence RS, katero je ugotovljena kršitev 82. člena Pogodbe ES. Sodišče navedeno argumentacijo sprejema kot razumno in zadostno in jo v izogib ponavljanju ne navaja.

Sodišče ocenjuje, da je prekrškovni organ v obrazložitvi izpodbijane odločbe odgovoril odgovorni osebi zakaj ocenjuje, da niso podane okoliščine in opravičljivi razlogi, na katere se pravna in odgovorna oseba sklicujeta (da so bila ravnanja pravne osebe nujno potrebna in da ni bilo na voljo drugih sredstev, ker sta imeli objektivno upravičenje za zavrnitev tako glede dostopa do privezov kot v primeru dovolilnic). Sodišče ocenjuje, da obrazložitev izpodbijane odločbe glede obstoja prekrškov in odgovornosti za prekrška ima razumljive razloge, tako, da niso podane kršitve procesnega prava. Sodišče tudi ocenjuje, da je bilo pravilno in popolno ugotovljeno dejansko stanje.

Storilka pravna oseba v zahtevi za sodno varstvo izpodbija odločitev o pravilnosti in višini izrečenih glob za oba prekrška, pri čemer navaja, da gre za prekrška neznatnega pomena, ker ni nastala škodljiva posledica oz. navaja, da so podani pogoji za izrek opomina oz., da pri odmeri višine globe, niso bile upoštevane vse olajševalne okoliščine, ki ji posebej izpostavlja, kot je razvidno iz vsebine zahteve za sodno varstvo, globa pa je nesorazmerna in pretirana v odnosu do storjenih prekrškov.

Po določbi 1. odstavka 73. člena ZPOmK-1 se pravno osebo kaznuje z globo do 10 odstotkov letnega prometa podjetja v predhodnem poslovnem letu, če v nasprotju z 9. členom tega zakona ali 82. členom Pogodbe ES zlorabi prevladujoč položaj. Po določbi 77. člena ZPOmK-1 lahko Urad za varstvo konkurence RS v hitrem postopku izreče globo za prekršek v kateri koli višini v razponu, kot je določena v tem zakonu. Sodišče ugotavlja, da je globa storilki pravni osebi izrečena za oba prekrška v zakonitih mejah in ob primernem upoštevanju okoliščin, ki glede na določbo 26. člena ZP-1 vplivajo na višino izrečene globe. Po določbi 5. odstavka 26. člena ZP-1 se pri odmeri globe pravni osebi upošteva gospodarska moč in prej izrečene sankcije, te okoliščine pa so razvidne iz obrazložitve odločbe o prekršku prekrškovnega organa. Urad za varstvo konkurence RS je ocenil okoliščine in v svoji oceni tudi obrazložil zakaj je dejanji pravno uvrstil po 1. odstavku 73. člena ZPOmK-1 in je kot razloge za takšni dejanji navedel gospodarsko moč pravne osebe ter dosedanje njeno nekaznovanost za prekrške, kar po oceni sodišča, glede na določbo 5. odstavka 26. člena ZP-1 pomeni pravilno izbiro okoliščin, ki vplivajo na

odmero globe pravni osebi. Pri tem je prekrškovni organ pravilno upošteval za izračun letnega prometa predhodno poslovno leto, pri čemer je všteval le letni promet podjetja, ki je neposredno ali posredno povezano s kršitvijo, torej letni promet podjetja Luka Koper IMPO d.o.o. v znesku [REDACTED] ki jih je ta ustvarila z dejavnostjo storitev priveza, odveza in premika ladij in letni promet družbe Adria TOV d.o.o. v znesku 3.911.569,90 eur, od česar je za osnovno opredelitev globe prekrškovni organ zaradi lastniškega deleža podjetja Luka Koper d.d. v podjetju Adria TOW d.o.o. upošteval 50% tega zneska ali 1.955.784,95 eur. Z navedenim izračunom za osnovno opredelitev globe prekrškovni organ ni presegel zgornjo mejo predpisane globe za ta prekršek (do 10% letnega prometa podjetja), saj je letni promet družbe Luka Koper d.d. v preteklem poslovnem letu glede na storitev prekrška po nerevidiranih podatkih znašal 105.400.000,00 eur.

Prav tako niso izpolnjeni pogoji iz 21. člena ZP-1 za izrek opomina. V skladu z navedeno zakonsko določbo, se namreč sme opomin izreči za prekršek, storjen v takih olajševalnih okoliščinah, ki ga delajo posebno lahkega oz. če je prekršek v tem, da ni bila izpolnjena predpisana obveznost ali je bila s prekrškom povzročena škoda, storilec pa je pred izdajo odločbe oz. sodbe o prekršku, izpolnil predpisano obveznost oz. popravil ali povrnil povzročeno škodo. Pri tem prekrškovni organ prvenstveno upošteva objektivne okoliščine v času storitve prekrška (stopnja ogrožanja oz. kršitve zavarovane dobrine, kraj, čas in način storitve). V primeru prekrškov, pri katerih gre za višjo stopnjo ogrožanja oz. kršitev zavarovane dobrine, mora biti izrek opomina še toliko bolj izjemen in omejen na primere, v katerih so podane posebej tehtne objektivne olajševalne okoliščine. Nobena izmed navajanih okoliščin pa v tem primeru ne utemeljuje izrek opomina. Prekrškovni organ je po presoji sodišča utemeljeno odgovoril, zakaj pri storilki pravni osebi ni primerna uporaba opomina namesto globe. Iz dikcije 2. odstavka 21. člena ZP-1 pa je razvidno, da v konkretnem primeru uporaba te določbe tudi ni primerna, saj ne gre za predpisano obveznost in ne gre za to ali je storilka pravna oseba izpolnila predpisano obveznost oz. popravila ali povrnila povzročeno škodo.

Prekršek neznatnega pomena je opredeljen v določbi 6a člena ZP-1 kot kadar je prekršek, ki je bil storjen v okoliščinah, ki ga delajo posebno lahkega in pri katerem ni nastala oz. ne bo nastala škodljiva posledica ali je ta neznatna. Pojem prekrška neznatnega pomena je opredeljen v citirani določbi v zvezi z izrekanjem opozoril iz 53. člena ZP-1. Po citirani določbi pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa lahko namesto izreka sankcije, kršitelja opozori, če je storjeni prekršek neznatnega pomena in če pooblaščen uradna oseba oceni, da je glede na pomen dejanja opozorilo zadosten ukrep. Opozorilo je v rokah

prekrškovnega organa in ne sodišča, ki ne more izrehati opozoril. Opozorilo je vedno le ustno, nikoli pisno. Pomeni predvsem to, da se kršitelju očita njegovo napačno, protipravno dejanje, da bi v prihodnje bolj upošteval oz. spoštoval veljavni pravni red (glej Zakon o prekrških s komentarjem, stran 197).

Po presoji sodišča je prekrškovni organ izrekel storilcu odgovorni osebi globo za prekršek po 2b točki izreka te odločbe v višini 3000 eur v skladu s splošnimi pravili za odmero sankcije določenimi v 26. členu ZP-1, kar je tudi primerno obrazložil na strani 24. in 25. izpodbijane odločitve v delu, ki se nanaša na odgovorno osebo. Pri tem je tudi pojasnil iz katerih razlogov ni dopusten izrek opomina. Prekrškovni organ je odgovorni osebi določil globo v višini 10.000 eur za kršitev po točki 2a izreka izpodbijane odločbe. Pri tem je pravilno navedel, da je prekršek storjen z naklepom odgovorne osebe, kar je štel kot oteževalno okoliščino. Sodišče ne sprejema navedbe v zahtevi za sodno varstvo, da prekrškovni organ ni obrazložil v čem se kaže naklep odgovorne osebe in da je v tem smislu odločba o prekršku pomanjkljiva. Po določbi 4. odstavka 56. člena ZP-1 je treba v obrazložitvi odločbe o prekršku kratko navesti izjavo kršitelja o dejanju ter dejstva in dokaze, na katere je prekrškovni organ oprl odločitev. Prekršek je po 25. členu KZ-1, ki se v zadevah prekrškov uporablja na podlagi 8. člena ZP-1, storjen z naklepom, če se je storilec zavedal svojega dejanja in ga je hotel storiti ali če se je zavedal, da lahko zaradi njegovega ravnanja nastane prepovedana posledica, pa je privolil da taka posledica nastane. ZPOmK-1 ne določa, da se prekršek po 73. členu lahko stori samo iz naklepa. Ni nobenega dvoma, da je bilo dejanje oz. prekršek po 2a točki izreka odločbe o prekršku storjeno naklepno, kar nedvomno izhaja iz predložene dokumentacije, v kateri so zajeti odgovori Luke Koper d.d. družbi S5 vleka ladij d.o.o., prekrškovnemu organu in drugim, Odgovorna oseba je lastnoročno podpisala dopis v imenu Luke Koper d.d. kot predsednik uprave pravne osebe, v katerem odgovarja, da zahtevi po sklenitvi pogodbe za privez vlačilcev ne more ugoditi. Nadalje je odgovorna oseba lastnoročno podpisala dopis Luke Koper d.d. (brez datuma, prejet dne 13.3.2008), naslovljen na Urad za varstvo konkurence RS, v katerem navaja stališče te družbe o nezmožnosti oddaje priveza. Vsebinsko enako stališče je odgovorna oseba izrazila v imenu Luke Koper d.d. tudi v dopisu Uradu za varstvo konkurence RS z dne 17.4.2008, zaradi česar je ta organ izdal sklep (306-1/2008-19 z dne 10.9.2008) o uvedbi postopka ugotavljanja kršitve 9. člena ZPOmK-1 in 82. člena Pogodbe ES. Vendar tudi to ni vplivalo na ravnanje odgovorne osebe. Ni nobenega dvoma, da je bilo dejanje storjeno naklepoma, saj se je odgovorna oseba zavedala svojega dejanja in ga je hotela storiti. Globa je za ta prekršek določena v razponu od 5.000 do 10.000 eur. Sodišče ugotavlja, da je prekrškovni organ

odgovorni osebi za ta prekršek nepravilno izrekel globo v maksimalnem znesku, pri čemer se v izreku odločbe ni skliceval na posebno hudo naravo prekrška in na 3. odstavek 73. člena ZPOmK-1, zaradi česar bi bil utemeljen izrek tako visoke globe, niti taka odločitev ne izhaja iz obrazložitve odločbe. Sodišče je ocenilo, da prekrškovni organ ni v zadostni meri upošteval olajševalne okoliščine, da iz dokumentacije ne izhaja, da je bila odgovorna oseba že prej sankcionirana za tovrstne prekrške, zaradi česar je sodišče spremenilo sankcijo in jo izreklo v nižjem znesku. Sodišče je iz enakih razlogov kot za pravno osebo tudi za ta prekršek presodilo, da ni pogojev za izrek opomina za odgovorno osebo.

Glede na vse navedeno je sodišče na podlagi 1. odstavka 65. člena ZP-1 zavrnilo zahtevi za sodno varstvo pravne osebe in odgovorne osebe zoper odločbo prekrškovnega organa kot neutemeljeni, za odgovorno osebo pa je v delu izreka odločbo spremenilo v sankciji.

Sodišče je na podlagi določbe 1. odstavka 147. člena in 1. odstavka 144. člena ZP-1 odločilo, da je pravna oseba dolžna plačati stroške postopka, to je sodno takso, ki jo je sodišče odmerilo za zavrnitev zahteve za sodno varstvo po tarifi 8212 Zakona o sodnih taksah (Zst-1).

Sodišče odgovorni osebi na podlagi 2. odstavka 147. člena ZP-1 ni določilo sodne takse, ker je delno odločilo v korist tega vlagatelja.

PRAVNI POUK: Zoper sodbo lahko vloži storilec, zakoniti zastopnik oziroma zagovornik pritožbo v osmih dneh od vročitve sodbe. Pritožba se vloži pisno v 3 izvodih pri Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Kotnikova 28, 1000 Ljubljana. Pritožba velja za pravočasno, če je oddana zadnji dan pritožbenega roka priporočeno po pošti.

Okrajno sodišče v Ljubljani,
10. julij 2013

Okrajna sodnica:
Lidija Andolšek

